

Ungdommens planprogram

Fylkesting for ungdom Vestland

DEL 1 VISJON OG VERDIAR

VISJON

Fylkesting for ungdom Vestland – der ungdom blir høyrd

VERDIAR

Likeverd

Nyskapande

Involverande

DEL 2 MÅL FOR PERIODEN

KULTUR, IDRETT OG INTEGRERING

Fylkesting for ungdom Vestland meiner...

1.	VU skal legge opp til to obligatoriske kulturelle tilbod som alle klassar skal delta på i løpet av eit år.
2.	VU skal arbeide for økonomisk tilrettelegging for vanskelegstilte ungdommar som ikkje har råd til å delta på fritidsaktivitetar.
3.	VU skal arbeide for å oppretthalde og forbetre kulturtilbod og idrettstilbod i fylkeskommunen
4.	VU skal arbeide for at "Gaming"/speling kan bli eit lavterskeltilbod innafor kultur og fritid i politikken.
5.	VU skal arbeide for større mangfald av minoritetar i ungdomsråda.
6.	VU skal oppretthalde samarbeidet med DKS om kulturtilbodet i den vidaregåande skulen, og foreslå at produksjonen skal handle om samfunnsaktuelle tema, og at det skal vere mogleg å kome med respons i ettertid.
7.	VU skal arbeide for fleire kulturinnslag i skulen.
8.	VU skal arbeide for at kulturskulen blir oppretthaldt og forbetra.
9.	VU skal arbeide for å videreføra og fremja tilbodet bokbåten Epos gjer.
10.	VU skal arbeide for at alle bibliotek skal kunne tilby tenesta utstyrsbibliotek.
11.	VU skal arbeide for å innføre ordninga med sjølvbetjente bibliotek i fylkeskommunen.
12.	VU skal arbeide for å etablere fleire og betre møteplassar for ungdom.
13.	VU skal arbeide for at det blir oppretta eit kulturkort for ungdom i Vestland fylkeskommune.
14.	VU skal arbeide for ei prøveordning med fadderordning for innføringsklasser.
15.	VU skal arbeide for ein kampanje som fokuserar på inkludering i lagidretten i den alderen der prestasjon og nivå, uheldigvis fører til at mange unge gjev seg med idretten.
16.	VU skal arbeide for at ungdommar skal kunne søke om midler for å lettere kunne danne sine egne ungdomsklubber, idrettslag eller organisasjonar.
17.	VU skal arbeide for at økonomisk vanskelegstilte familiar skal kunne lettare delta på ulike fritidsaktiviteter, på lik linje som andre familiar.

NÆRING, NATURRESSURSAR OG INNOVASJON

Fylkesting for ungdom Vestland meiner...

1.	VU skal arbeide for å minske matsvinn i Vestland, for eksempel ved og sørge for at brukbar mat som ikkje kan bli solgt blir gitt til relevante føremål.
2.	VU skal arbeide for fleire lærlingplassar, særskilt i framtidsretta og innovative bedrifter.
3.	VU skal arbeide for at Vestland fylkeskommune har fokus på bærekraftig utvikling.

4.	VU skal arbeide for meir grønn energi i fylket, særleg er utbetringa av vasskraft og bølgekraft viktig.
5.	VU ønskjer å hindre utbygging av vindmølleparker på land i fylket.
6.	VU skal arbeide for at ein låneordning for unge entrepenørar vert oppretta.
7.	VU skal arbeide for å leggje til rette for at ungdom i ungdomsskule- og vidaregåandeskule-alder skal ha moglegheit til deltidjobb.
8.	VU skal arbeide for at Ungjobb skal verte innført i alle kommunane i Vestland fylke.

OPPLÆRING OG KOMPETANSE

Fylkesting for ungdom Vestland meiner...

1.	Det må vere betre symjeopplæring i skulen for utkantområdene spesielt for ungdomsskule og vidaregåande skule.
2.	VU skal arbeide for at elevinspektører skal bli satt inn igjen i den vidaregåande skulen.
3.	VU skal arbeide for at det skal være karakterbasert opptak (fritt skuleval) i Vestland fylkeskommune samt arbeide for ikkje urimeleg lang reiseveg.
4.	VU skal arbeide for at fråfallet i den vidaregåande skulen skal være mindre enn 15% ved å utbreie alternative utdanningstilbod som til dømes produksjonsskular.
5.	VU skal jobbe for at midler som helsesykepleier og skolepsykolog og helsestasjon for ungdom skal informeres mer om og skal være lettere tilgjengelig.
6.	VU skal jobbe for at ungdom som trenger det skal ha moglegheit til å snakke med ein kvalifisert helsearbeider.
7.	VU skal arbeide for at god psykisk helse og bedre informasjon rundt temaet skal stå sentralt i VLFK.
8.	VU skal arbeide for å opprette fleire linjer ved vidaregåande skular som har yrkesfag med idrettstilpassing. Døme på tiltak: <ul style="list-style-type: none"> - Dialog mellom idrettsutøvarane og fylkeskommunen. - Løyve utstyr, pengar og liknande til tiltaket. - Forlenge studietida over tre år i staden for to, for å få nok tid til trening, restitusjon, samlingar og liknande.
9.	VU skal jobbe for å lage eit minimumskrav om tal nynorsktimar for dei som skal ha nynorsk som sidemål. VU skal sikre at nynorskundervisinga startar tidleg i ungdomsskulane, potensielt i barneskulane.
10.	VU skal arbeide for å betre seksualundervisinga. Gjennom blant anna å ta temaet opp i media, ta det opp med fylkespolitikararar og engasjere ungdomsråd til å kreve meir frå grunnskulen.
11.	Grunna det er såpass vanskeleg å få dokumentert fråvær for psykisk helse og mange ungdommar ikkje har midla dei treng for å kunne søkje hjelp er dagens fråværgrensa for streng, og VU skal dermed arbeide for at fråværgrensa skal bli auka. VU skal arbeide for at terskelen for å få dokumentasjon lågare, medan tillat fråværsprosent skal bli høgare.
12.	VU bør jobbe for å kunne bevare skulefrukost på alle vidaregåande skulane i Vestland.

13.	VU skal prioritere arbeid for å fremje eit mangfald av identitetar, til dømes ved å delta på pride parader.
14.	VU skal arbeide for opprettelsen av en egen budsjettpost i fylkesbudsjettet tilegnet ekstrabevilgninger til innkjøp av skolebøker på begge målformer.
15.	VU skal arbeide for tilgang på psykolog på skolen.
16.	VU skal arbeide for at rådgjevartenesta skal ha eit årsverk per skule.
17.	VU skal arbeide for at alle skular skal i samråd med elevråd tilsette miljøarbeidarar.
18.	Alle elevar skal ha tilgang på ein psykolog på skulen. Alle skular skal ha ein sosialpedagogisk rådgivarteneste med minst eitt årsverk på kvar skule Alle skular skal ha minst ei helsesøster i 100% stilling
19.	Etter grunnskule og vidaregåande utdanning skal elevane delta i arbeids- og samfunnslivet. For at vi skal vere rusta for den kvardagen er det essensielt at skulen følgjer same utvikling som samfunnet elles. For at utdanninga skal vere relevant, må vi gi slepp på tanken om at læraren og læreboka er dei einaste kjeldene til kunnskap, og at læring berre kan gå føre seg innanfor klasserommet sine fire veggjar. Ved hjelp av moderne læremiddel skal skulen gi elevane eit innblikk i verda utanfor klasserommet. Fylkesting for ungdom krev difor at: - Digitale læremiddel må brukast på måtar som fremjar læringa. Dette krev auka kompetanse hos klasseleiar. - Digitale læremiddel og interaktive media skal implementerast i større grad i skulekvardagen. - Ved hjelp av tradisjonelle og sosiale media skal undervisninga vere meir internasjonalsert.
20.	Elevar som må bu borte i samband med vidaregåande opplæring skal i tillegg motta stipend som fullt ut dekker bustad og livsopphald, samt et reisestipend som dekker minst to heimreiser i året. Reisestipendets beløp bør bestemast på bakgrunn av kostnader for å reise til og frå bustad til lærestedet. All studiestøtte må justerast i tråd med prisstigninga i samfunnet. Stipendet skal utbetales også siste månaden i studieåret.

SAMFERDSEL OG MOBILITET

Fylkesting for ungdom Vestland meiner...

1.	VU skal jobbe for å få på plass ei elektronisk busskort løysning. Det skal vere mogleg å ha til dømes ungdomskort, periodekort og skulebusskort på ein og same app. Dette skal ikkje erstatte men støtte opp til dagens ordning.
2.	VU skal arbeide for at cruise-skip skal ha landstrøm.
3.	VU skal arbeide for fleire bussavgangar på små plassar.
4.	VU skal arbeide for kortautomat på bussene, eventuelt moglegheit for å kjøpe billett på dei ulike busstoppa.
5.	VU skal arbeide for at busstider skal korrespondere med særleg skuletider, men også tog og annen kollektivtransport.
6.	VU skal gjennomføre behovskartlegging av Skyss og Kringom sine kollektivtilbod. For å finne ut kvar ein treng å auke eller redusere tilbodet.
7.	VU skal arbeide for å vidareføre "trygt heim for ein 50-lapp" som eksistere i tidlegare Sogn og Fjordane til å gjelde i heile Vestland. For at alle ungdommar skal ha unge skal ha moglegheit til eit

	sosialt liv, på tross av geografiske forskjellar.
8.	VU skal arbeide for at det skal etableras ungdomskort for kollektivtransport i Vestland fylke. Ungdomskortet skal gjelde frå fylte 13 år til og med 23 år. Vi ynskjer ein pris på 250kr pr. måned.
9.	VU skal arbeide for betre ras- og trafikksikring i Vestland fylkeskommune.

EIGEN ORGANISASJON

Fylkesting for ungdom Vestland meiner...

1.	Eigen organisasjon skal arbeide for å ha jamnleg kontakt med dei ulike ungdomsråda i fylket. Dei skal prøve å ha kontakt med VGS og eventuelt ungdomsskular, og fremje engasjement innan ungdomsråd.
2.	VU skal arbeide for å hjelpe dei ny-oppstarta ungdomsråda med å kome i gang.
3.	VU skal sjå til at alle føler seg velkommen og at alle ungdom har moglegheit til å fremje si meining.
4.	VU skal presentere minimum 3 saker på facebook/instagram i løpet av hver måned.
5.	Sittende VU skal sørge for en god og informativ overlapp med kommande VU, både generelt og i dei ulike utvala.
6.	VU skal være en aktiv pådrivar i arbeidsgrupper for oppretting av Nasjonalt Ungdomsråd.
7.	VU skal lage facebook side/gruppe for alle ungdomsråda i fylket.
8.	VU skal arbeide for tett samband med relevante ungdomsorganisasjonar og vere synlege der andre ungdomspartier er synlege, som for eksempel å stå på stands og arrangere debatter.
9.	VU skal ha minst seks saker i media i løpet av perioden, og være aktive på relevante sosiale medium.
10.	VU skal ta kontakt med alle ungdomsråda i fylket minst ein gang i halvåret for å oppdatere seg på ungdomsråda sin aktivitet.
11.	VU bør sende representantar til dei ulike partia sine utvalsmøte når det er oppe saker som er aktuelle for VU.
12.	VU skal hjelpe med rådgjeving og oppfølging av ungdomsråd i kommunane i Vestland.
13.	VU skal arbeide for at leiar og nestleiar i VU får tale- og møteplikt på fylkestinget for å snakke om saker som handler om ungdom.
14.	VU skal arbeide for å lage videoreklame som opplyser om VU sitt arbeid på ulike meida, som for eksempel youtube.
15.	VU skal ha som mål og presentere seg for alle VGS i Vestland for å bli kjent med skulane.